

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΑΥΤΟ ΤΟ... MISTERO BUFFO;

Ας πάρουμε τα πράγματα από την αρχή. Από καταβολής κόσμου ο λαός εκθρεύεται την εξουσία. Βασιλιάδες, κληρικοί, άρχοντες και ευγενείς είναι πάντα στο στόχαστρο. Και από καταβολής των κοινωνιών ο λαός έβρισκε τον τρόπο να βγάλει τη γλώσσα σε όποιον «του έπινε το αίμα».

“Mistero Buffo” στα ιταλικά σημαίνει κωμικό μυστήριο και, λέγοντας μυστήριο, εννοείται το ιερό δρώμενο, το θρησκευτικό δράμα. Τα «μυστήρια» στο Μεσαίωνα παρουσίαζαν θρησκευτικές σκηνές από τα Θεία Πάθη, από μαρτύρια αγίων, σε πρόχειρες σκηνές μπροστά σε ναούς, παραπήγματα, στη διάρκεια μεγάλων εορτών, πανηγυριών - ένα θέατρο δρόμου της εποχής, ας πούμε, που στόχευε στο να ενδυναμώσει την πίστη του λαού.

Στη σειρά αυτών των σκηνών, για να αποφορτιστούν από τη δραματικότητα τους και την ένταση που προκαλούσαν, υπήρχαν κωμικές παρεμβολές, τις οποίες αναλάμβαναν οι γελοιοποιοί της εποχής, κατά κάποιον τρόπο οι μόνοι «επαγγελματίες» του όλου εγχειρήματος, μια και τους υπόλοιπους ρόλους τους ενσάρκωναν είτε ερασιτέχνες από το ποίμνιο της Εκκλησίας ή ακόμα και ιερείς ή μοναχοί.

Μέσα στη σεπτή αναπαράσταση ξεπηδούσαν κωμικές σκηνές με τους γελοιοποιούς να έχουν για όπλο την υποτιθέμενη τρέλα τους και να επιβιβάζουν το «από μικρό και από τρελό μαθαίνεις την αλήθεια», σπλιτεύοντας τα κακώς κείμενα της σκληρής ζωής της εποχής τους.

Κωμικό μυστήριο, ιερό δρώμενο, θρησκευτικό δράμα. Ολα μαζί στο “Mistero Buffo” του Ντάριο Φο, σε σκηνοθεσία Θωμά Μοσχόπουλου.

της Αργυρώς Μποζών

Στα τέλη της δεκαετίας του '60, ο Ντάριο Φο, με την ιδιοφυή γραφή του, παρουσιάζει το “Mistero Buffo” και έτσι οι ιστορίες αυτές ξαναβλέπουν το φως στις θεατρικές σκηνές του κόσμου. Οι ήρωες των σκηνών του Φο είναι απλοί άνθρωποι. Ζουν πλάι στο θαύμα, είναι θεατές του Θεού Δράματος και παραμένουν ταλαίπωρα πλάσματα που αγωνίζονται να κατανοήσουν τα όρια της ανθρώπινης τραγικοκωμικής υπόστασής τους, η οποία συγκρινόμενη με την ιδανική εκείνη φύση του Θεανθρώπου καταδεικνύεται σπαρακτικά ευάλωτη. Τελικά, δεν ξέρεις αν τα δάκρυα που σου προκαλούν αυτά τα «ανθρωπάκια» είναι δάκρυα γέλιου ή συγκίνησης που προκαλείται καθώς αναγνωρίζεις οικείες αδυναμίες.

Βλέπουμε έτσι τα πλήθη να συρρέουν για να παρακολουθήσουν την ανάσταση του Λαζάρου, ενώ μικροπωλητές εκμεταλλεύονται την κοσμοσυρροή για να πουλήσουν το εμπόρευσμά τους· ζη-

τιάνους να τρέμουν μην περάσει από δίπλα τους η πομπή της Σταύρωσης γιατί έτσι και ο Ιησούς τους λυτρώσει θαυματουργά από τις αναπηρίες τους θα αναγκαστούν να εγκαταλείψουν την καθ' όλα βολική ζητιανιά και να εργαστούν· το πώς ένας τρελός που παίζει χαρτιά σε δωμάτιο που γειτνιάζει με εκείνο όπου λαμβάνει χώρα ο Μυστικός Δείπνος προσπαθεί να γλιτώσει από το Θάνατο, για να καταλάβει αργότερα ότι ο Θάνατος δεν έχει έρθει να πάρει αυτόν αλλά τον Ιησού. Η αλληγορία και η ποίηση μπλέκονται με τρόπο ανάλαφρο και στοχαστικό, κωμικό και ευσεβή ταυτοχρόνως.

Στην παράσταση “Mistero Buffo” του Θωμά Μοσχόπουλου και της ομάδας Επάρχεια, που παρουσιάζεται από τις 19 Νοεμβρίου στο Θέατρο Θεσσαλονίκης (Τουρναβίτου 7, Ψυρρή), οι ηθοποιοί Άννα Καλαϊτζίδου, Άννα Μάσχα, Κώστας Μπερικόπουλος, Αργύρης Ξάφης, Θάνος Τοκάκης, Γιώργος Χρυσοστόμου, χωρίς σκηνικά κοστούμια και φωτισμούς, μας βάζουν στο πνεύμα αυτών των αριστουργηματικών κειμένων. Επιστρατεύοντας όλα τα όπλα ενός ηθοποιού, παίζουν όλους τους ρόλους στις ιστορίες που μας αφηγούνται και έχουν μόνο την τέχνη τους για σύμμαχο.

Mstones
Δείτε την
παράσταση “Mistero Buffo”
στο Mstories 47.